

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Návrh opatření obecné povahy – rozšíření obecného užívání pozemních komunikací

Ministerstvo dopravy, Odbor pozemních komunikací (dále jen „Ministerstvo dopravy“), podle § 24b odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), a § 171 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), z moci úřední

určuje:

silnice II. a III. třídy na území České republiky, které lze využít vozidly, jejichž níže stanovené hodnoty překračují hodnoty stanovené zákonem č. 361/2001 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a to za současného splnění všech níže uvedených podmínek:

Termín:	5 let od účinnosti tohoto opatření obecné povahy
Účel přepravy:	zemědělské práce (sezónní práce v zemědělství)
Vozidlo nebo jízdní souprava:	1) zvláštní vozidlo kategorie S a podkategorie SS¹ (samojízdný pracovní stroj), včetně kombinace s pracovními adaptéry, včetně tažených na přepravníku 2) jízdní souprava vozidla kategorie T (kolový traktor) a C (pásový traktor) a zvláštního vozidla podkategorie SN (pracovní stroj nesený)² nebo výměnného taženého stroje kategorie S (dříve pracovní stroj přípojný kategorie Sp) 3) vozidla kategorie T (kolový traktor) a C (pásový traktor) a jejich přípojná vozidla kategorie R (dříve Ot)

¹ Dle zákona o silničním provozu: Zvláštní vozidla podkategorie SS jsou pracovní stroje samozjízdné s vlastním zdrojem pohonu, konstrukčně a svým vybavením určené pouze pro vykonávání určitých pracovních činností. Pracovní stroje samozjízdné nejsou zpravidla určeny pro přepravní činnost.

² Zvláštní vozidla podkategorie SN jsou pracovní stroje nesené určené pouze pro vykonávání určitých pracovních činností. Tyto stroje se na pozemních komunikacích pohybují zavěšeny na vozidle a tvoří s ním jeden celek. Jejich pojezdové ústrojí (pokud jsou jím vybaveny) není v přepravní poloze ve styku s vozovkou. Do této kategorie spadají i výměnné nástavby mající charakter pracovního stroje neseného.

Hodnoty pro vozidla podkategorie SS a podkategorie SN a soupravy T a C s pracovními stroji – 1) a 2)

Největší povolená délka:	22 m
Největší povolená šířka:	5 m
Největší povolená výška:	4,5 m
Největší povolená hmotnost vozidla:	40 t
Největší povolená hmotnost nebo rozložení hmotnosti na nápravy:	12 t

Hodnoty pro vozidla kategorie T a C a jejich přípojná vozidla R (Ot) – 3)

Největší povolená šířka:	3 m
--------------------------	-----

Další podmínky přepravy (všechny kategorie)

- 1. Vozidlo kategorie T a C musí být použito výlučně ve spojení se zvláštním vozidlem podkategorie SN a výměnným taženým strojem S (Sp).**
- 2. Vozidlo kategorie T a C pouze v případě, kdy je rozšíření opodstatněno montáží pneumatik, gumových pásů nebo dvojmontážním uspořádáním pneumatik, jež jsou nezbytné pro ochranu půdy, včetně systémů proti rozstříku, a to za předpokladu, že šířka stálé konstrukce vozidla nepřesáhne 2,55 m a schválený typ vozidla je rovněž vybaven alespoň jednou sadou pneumatik nebo gumových pásů, při jejichž použití celková šířka nepřesáhne 2,55 m, přípojně vozidlo kategorie R (Ot) pouze v případě použití uspořádání pneumatik na ochranu půdy, pokud lze vozidlo vybavit alespoň jednou sadou pneumatik, se kterou šířka vozidla nepřesáhne 2,55 m. Šířka konstrukce vozidla nezbytná pro účely dopravy nesmí přesáhnout 2,55 m. Jestliže lze vozidlo vybavit alespoň jednou sadou pneumatik, se kterou šířka vozidla nepřesáhne 2,55 m, použijí se takové systémy proti rozstříku, jsou-li namontovány, že šířka vozidla nepřekročí 2,55 m nebo při použití nástrojů, které jsou nezbytné k fungování vozidla.**
- 3. Užití zvláštního výstražného světla oranžové barvy a za použití vozidla technického doprovodu vybaveného zvláštním výstražným světlem oranžové barvy, pokud největší povolená šířka vozidla či jízdní soupravy překročí hodnotu 3,2 m, a za použití dvou vozidel technického doprovodu vybaveného zvláštním výstražným světlem oranžové barvy, pokud největší povolená šířka vozidla či jízdní soupravy překročí hodnotu 4 m. Vozidla technického doprovodu se umísťují vždy před jedoucí vozidlo či jízdní soupravu.**

Odůvodnění

Ministerstvo dopravy v souladu s § 24b zákona o pozemních komunikacích a správním řádem, po projednání s dotčenými správními orgány určuje pozemní komunikace, na kterých lze při splnění podmínek zajišťujících bezpečnost a plynulost silničního provozu a ochranu stavu pozemní komunikace užít vozidlo, jehož výška, hmotnost nebo rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol překračuje hodnoty stanovené zákonem o silničním provozu, jde-li o vnitrostátní silniční dopravu, nebo užít vozidlo, jehož výška, šířka, hmotnost nebo rozložení

hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol překračuje hodnoty stanovené zákonem o silničním provozu, jde-li o vnitrostátní přepravu dřeva, o využití pracovních strojů samojízdných pro zemědělské práce nebo pro opravy nebo údržbu pozemních komunikací.

Dle zákona o silničním provozu nelze na pozemních komunikacích užít motorové vozidlo, resp. jízdní soupravu, pokud její hmotnost nebo rozměry včetně nákladu ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace anebo pokud hmotnost nebo rozměry jednotlivých vozidel včetně nákladu, poměr hmotností jednotlivých vozidel nebo rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo stav pozemní komunikace. To neplatí, pokud je její užití umožněno postupem podle zvláštního právního předpisu, kterým je zákon o pozemních komunikacích (přeprava zvláště těžkých nebo rozměrných předmětů a užívání vozidel, jejichž rozměry nebo hmotnost přesahují míru stanovenou zvláštními předpisy, není-li umožněna opatřením obecné povahy podle § 24b zákona o pozemních komunikacích). Hmotnosti, rozměry a další podmínky upravuje vyhláška č. 209/2018 Sb., o hmotnostech, rozměrech a spojitelnosti vozidel (dále jen „Vyhláška“).

Povolení zvláštního užívání pozemních komunikací na silnicích jsou vydávána obecními úřady obcí s rozšířenou působností, krajskými úřady a Ministerstvem dopravy, a to v závislosti na kategorii a třídě pozemní komunikace, na niž má být takové vozidlo užito, nebo trasu přesahující určitý územní celek, na niž má být takové vozidlo užito. Vydání opatření obecné povahy dle § 24b zákona o pozemních komunikacích prakticky znamená, že vozidla, které splňují výše uvedené podmínky, lze na silnicích používat, aniž by bylo potřebné povolení zvláštního užívání pozemních komunikací podle § 25 zákona o pozemních komunikacích. Ustanovení § 24b zákona o pozemních komunikacích tak představuje tzv. rozšíření obecného užívání pozemních komunikací. Jeho první část [§ 24b odst. 1 písm. a)] se týká užití vozidel, jde-li o vnitrostátní silniční dopravu a druhá část [§ 24b odst. 1 písm. b)] jde-li o vnitrostátní přepravu dřeva, o využití pracovních strojů samojízdných pro zemědělské práce nebo pro opravy nebo údržbu pozemních komunikací.

Každoročně je vydáno několik desítek tisíc povolení zvláštního užívání silnic, z níž velkou část představuje přeprava za účelem sezónních prací v zemědělství, kterou lze souhrnně označit jako přeprava zemědělských strojů. Jde jednak o užití silnice samojízdnými pracovními stroji (např. sklízecí mlátička) anebo při přepravě jiných zemědělských strojů, které jsou nesené traktorem (např. žací stroj, kompaktor, secí stroj, diskový podmičák, secí stroj, čističe a nakládače). Při sezónních pracích v zemědělství jsou pro účely přepravy zemědělských strojů často využívané silnice II. a III. třídy. Silnice se podle svého určení a dopravního významu rozdělují na silnice I. třídy, které jsou určeny zejména pro dálkovou a mezistátní dopravu, silnice II. třídy, které jsou určeny pro dopravu mezi okresy, a silnice III. třídy, které jsou určeny k vzájemnému spojení obcí nebo jejich napojení na ostatní pozemní komunikace.

Jak bylo zmíněno výše, objem žádostí o povolení zvláštního užívání silnic, zejména pro přepravu zemědělských strojů, správní orgány značně zahlučuje. Vzhledem k množství žádostí a i s ohledem na charakter tohoto správního řízení vydání povolení zpravidla nepředchází žádné podrobné posuzování, z čehož vyplývá, že povolení jsou vydávána de facto automaticky. V důsledku správní praxe se provoz těchto vozidel na silnicích stává spíše běžnou praxí než výjimkou. Ministerstvu dopravy ani není z průběžných kontrol výkonu státní správy známo, že by docházelo k zamítání žádostí o povolení zvláštního užívání silnic pro účely zemědělské přepravy.

Vydávání povolení zvláštního užívání silnic pro přepravu zemědělských strojů je nejen značně administrativně i finančně nákladné, ale rovněž zejména v případě náhlých, např. kalamitních situací nebo změn v důsledku povětrnostních podmínek ovlivňujících průběh sezónních prací v zemědělství značně nepružné. Členské státy Evropské unie přitom mají možnost, která zatím nebyla v České republice využita, zakotvit takový procesní postup, kterým by se umožnilo užívání

některých pozemních komunikací vozidly, jejichž hmotnosti nebo rozměry v určité míře překračují hodnoty stanovené právním předpisem.

Rozšířením obecného užívání silnic vydáním tohoto opatření obecné povahy dojde k výraznému snížení administrativní zátěže jak na straně podnikatelů, tak na straně správních orgánů. Kromě toho se tento druh přepravy ani nepodílí na státním rozpočtu, resp. rozpočtu správního orgánu, který povolení vydal, neboť je podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, osvobozen od správního poplatku.

Ministerstvo dopravy proto využilo možnost upravenou v § 24b zákona o pozemních komunikacích pro dlouhodobé zjednodušení uskutečňování přepravy zemědělských strojů. Užití samojízdných pracovních strojů umožňuje § 24b odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích (toto ustanovení se vztahuje toliko na veškeré samojízdné stroje), přepravu nesených zemědělských strojů v soupravě s motorovým vozidlem umožňuje § 24b odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích. Ministerstvo dopravy proto vymezilo jako vozidlo, která lze užít, zvláštní vozidlo kategorie S a podkategorie SS³ (samojízdný pracovní stroj) a jízdní soupravu vozidla kategorie T a C (traktor) a zvláštního vozidla podkategorie SN (pracovní stroj nesený)⁴. Vzhledem k tomu, že jde výlučně o přepravu zemědělských strojů za účelem sezónních prací v zemědělství, je umožněno spojení v jízdní soupravě toliko s traktorem.

Ministerstvo dopravy určuje pozemní komunikace k užití samojízdnyými zemědělskými stroji na dobu 5 let, během které bude přijímat podněty k tomu, zda má být doba platnosti tohoto opatření obecné povahy prodloužena či nikoliv a aktivně tuto problematiku komunikovat s dotčenými orgány.

Pro zvláštní vozidla podkategorie SS jsou ve Vyhlášce stanoveny hodnoty převážně tak jako pro vozidla jiných kategorií (M, N atd). V případě hmotnosti vozidla však platí, že u vozidel kategorie S, s výjimkou tažených vozidel s ojí, může být nejvyšší povolená hmotnost vyšší než hmotnosti stanovené u přívěsů uvedené v § 5 odst. 2 písm. f), g) a h) Vyhlášky v závislosti na počtu náprav a hmotnost připadající na spojovací zařízení v závislosti na typu tohoto spojovacího zařízení a jeho povoleném zatížení, pokud nebylo při schválení technické způsobilosti vozidla stanoveno jinak. Ministerstvo dopravy určuje, že pro účely přepravy zemědělského stroje je maximální hmotnost 40 t (resp. 40 t pro jízdní soupravu taženou traktorem) proto, aby do působnosti opatření obecné povahy spadali všechny samojízdné zemědělské stroje. Jejich případné přetížení nehrozí, neboť nejsou určeny k přepravě osob nebo nákladu. Hmotnost na nápravu byla u zemědělských samojízdných strojů jako například sklizečů a čističů řepy ale i nesených zemědělských strojů stanovena na 12 t, protože tyto stroje mají široké balonové pneumatiky. Měrný tlak na vozovku je tudíž menší než při hnací nápravě vozidel jiných kategorií (11,5 t).

Jako podmínka přepravy zemědělských strojů byly stanoveny větší rozměry (šířka, výška, délka a délka jízdní soupravy s traktorem), než jsou upraveny Vyhláškou, ale současně byly za účelem dodržení bezpečnosti silničního provozu a ochrany pozemních komunikacích stanoveny doplňující podmínky jako je užití oranžového výstražného světla nebo použití vozidla technického doprovodu vybaveného zvláštním výstražným světlem oranžové barvy. Popsané podmínky odpovídají běžné praxi silničních správních úřadů při povolování zvláštního užívání pozemních komunikacích samojízdnyými pracovními stroji pro účely zemědělské přepravy. Z hlediska bezpečnosti bylo opatření obecné povahy projednáno s Policií České republiky.

³ Dle zákona o silničním provozu: Zvláštní vozidla podkategorie SS jsou pracovní stroje samojízdné s vlastním zdrojem pohonu, konstrukčně a svým vybavením určené pouze pro vykonávání určitých pracovních činností. Pracovní stroje samojízdné nejsou zpravidla určeny pro přepravní činnost.

⁴ Zvláštní vozidla podkategorie SN jsou pracovní stroje nesené určené pouze pro vykonávání určitých pracovních činností. Tyto stroje se na pozemních komunikacích pohybují zavěšeny na vozidle a tvoří s ním jeden celek. Jejich pojezdové ústrojí (pokud jsou jím vybaveny) není v přepravní poloze ve styku s vozovkou. Do této kategorie spadají i výměnné nástavby mající charakter pracovního stroje neseného.

Na základě výše uvedeného určilo Ministerstvo dopravy po projednání s dotčenými orgány silnice, které mohou být užity samojízdnými pracovními stroji pro zemědělské práce. Povinnost řídit se místní a přechodnou úpravou provozu není při užití samojízdného pracovního stroje dle podmínek tohoto opatření obecné povahy dotčena, a proto zůstává zachována ochrana úseků, zejména mostů, které pro tento typ přepravy nejsou vhodné. Nadto užití vozidla nezbavuje uživatele povinnosti k náhradám za poškození nebo znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, což má význam zejména z hlediska znečištění hlínou, blátem nebo přepravovaným zemědělským materiálem.

V Praze 31. května 2019

Ing. Václav Krumphanzl v. r.
ředitel
Odbor pozemních komunikací

Vyvěšeno na úřední desce Ministerstva dopravy dne 31. 5. 2019, Ing. Václav Krumphanzl, v. r.

Dnem vyvěšení je den vyvěšení na úřední desce správního orgánu, který písemnost doručuje, tj. Ministerstva dopravy. Dále vyvěšeno na úřední desce dotčených orgánů (razítko, podpis oprávněné úřední osoby potvrzující vyvěšení a sejmutí na úřední desce):

Úřední deska Krajského úřadu Jihočeského kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Jihomoravského kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Karlovarského kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Královéhradeckého kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Libereckého kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Moravskoslezského kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Olomouckého kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Plzeňského kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Pardubického kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Středočeského kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Ústeckého kraje dne:

Úřední deska Krajského úřadu Kraje Vysočina dne:

Úřední deska Krajského úřadu Zlínského kraje dne:

Úřední deska Magistrátu hlavního města Prahy dne: